

Motion till riksdagen 2012/13:Fi7

av Fredrik Olovsson m.fl. (S)
med anledning av prop. 2012/13:39

Fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom ekonomiska och monetära unionen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vad som bör beaktas vid ett svenskt godkännande av fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen.

Motivering

Det europeiska samarbetet har mött stora utmaningar under finanskrisen och den europeiska skuldskrisen. Krisen i euroområdet har inte bara inneburit ekonomiska återverkningar utan även politiska. Vid toppmötet den 8–9 december 2011 väcktes flera förslag för att motverka den rådande krisen och förslag för att förhindra att nya, liknande, kriser skulle uppstå.

Den allvarliga nedgången i eurozonen har fått konsekvenser för hela unionen. Euroländerna har varit tvungna att utveckla redskap för att ordna upp sina ekonomiska problem. För oss socialdemokrater har det i denna process varit viktigt att understryka vikten av att hela EU håller ihop. Den inre marknaden berör hela EU och är mycket viktig för svenska jobb och företag.

Eftersom Storbritannien motsatte sig en fördragsändring uppnåddes inte enhällighet bland EU:s medlemsstater, vilket krävs för att genomföra en ändring av fördragen. Man beslutade sig i stället för att anta de nya reglerna genom en mellanstatlig internationell överenskommelse, som sedermera kom att heta fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom ekonomiska och monetära unionen, nedan kallat fördraget. Vi socialdemokrater står bakom att Sverige ansluter sig till fördraget, utan att tillträda fördragets rättsliga förpliktelser avseende ekonomisk styrning.

Fel! Okänt namn på

Eurokrisens utbrott demonstrerade att det existerande systemet inte räckt till. Därför ställde vi socialdemokrater oss bakom den s.k. sexpacken, de sex lagförslag med full legislativ tyngd som stärker den ekonomiska styrningen. Vår utgångspunkt har också varit att tillväxt- och stabilitetspakten måste värnas och följas. Ordning och reda i offentliga finanser är grundbulten i en sund ekonomisk politik.

Situationen med brandkårsutryckningar och dag-för-dag-politik för att hantera uppkomna problem har varit djupt otillfredsställande. Risken har varit stor att tilltron till hela EU-samarbetet skulle minska, vilket vore bekymmersamt. När det gäller förändringar är det dessutom viktigt att de sker genom en bred demokratisk process i samtliga medlemsländer.

Fördragets innehåll

Fördraget innehåller flera olika bestämmelser, som endast binder de deltagande euroländerna eller de enskilda länder därutöver som själva beslutar om att tillträda fördraget.

De offentliga finanserna ska vara i balans eller på plus. Denna princip ska anses ha respekterats om det årliga strukturella underskottet som regel inte överstiger 0,5 procent av nominell BNP.

Denna regel ska införas i medlemsstaternas nationella rättsliga system på konstitutionell eller motsvarande nivå. Regeln kommer att innehålla en automatisk korrigeringsmekanism som ska utlösas vid avvikelser.

Medlemsstaterna ska konvergera mot sina respektive specifika referensnivåer i enlighet med en tidsplan som föreslås av kommissionen.

De medlemsstater som omfattas av ett förfarande vid alltför stora underskott ska till kommissionen och rådet för godkännande överlämna ett program för ekonomiskt partnerskap som i detalj redogör för de strukturella reformer som krävs för att säkerställa en faktiskt hållbar korrigeringsmekanism av ett alltför stort underskott. Programmets genomförande och de därmed förenliga årliga budgetplanerna kommer att övervakas av kommissionen och rådet.

En mekanism kommer att inrättas för att medlemsstaterna i förväg ska kunna rapportera om sina nationella planer för emission av skuldebrev.

Reglerna för förfarandet vid alltför stora underskott (artikel 126 i EUF-fördraget) kommer att förstärkas för euroområdet medlemsstater. Så snart kommissionen har konstaterat att en medlemsstat har överskridit 3-procentstaket, får detta automatiskt konsekvenser, såvida inte en kvalificerad majoritet av euroområdets medlemsstater motsätter sig detta.

Åtgärder och sanktioner som föreslås eller rekommenderas av kommissionen kommer att antas, såvida inte en kvalificerad majoritet av euroområdets medlemsstater motsätter sig detta. Skuldriteriet som ett numeriskt riktmärke för skuldminskning (1/20-regeln) för medlemsstater med en offentlig skuld som överstiger 60 procent måste stadfästas i de nya bestämmelserna.

Socialdemokraternas krav

Eurozonen befinner sig fortfarande i en ekonomisk kris som är oroande för hela Europa. Socialdemokraterna har förståelse för att euroländerna måste hitta redskap för att hantera sina problem. Det är viktigt att hela EU håller ihop. Den inre marknaden berör hela EU och är av största vikt för svensk ekonomi och den svenska exportindustrins möjligheter.

Genom att Socialdemokraterna ställt tydliga krav, innebär förslaget till fördrag att Sverige inte omfattas av dess tvingande regelverk, men får ändå ett visst inflytande. Det välkomnar vi.

Vi ställde fyra krav för ett svenskt deltagande i fördraget, och dessa gäller för framtida utveckling av fördraget:

1. Det svenska inflytandet skulle garanteras bättre, bl.a. genom tillträde till euroländernas toppmöten. Vi ansåg inte att det svenska inflytandet var tillräckligt tillgodosett i de tidigare avtalsutkasterna. Detta krav är uppfyllt även om vi noterar att det svenska inflytandet kommer att vara begränsat. Det är dock en viktig signal och motverkar en ökad uppdelning mellan euroländer och övriga EU-länder.
2. Det slutliga avtalet skulle tydligt innebära att Sverige undantogs från de avsnitt där länder överlämnar beslutanderätt från parlamenten över inhemska finanspolitiska ramverk, samt de avsnitt som ger möjlighet för ytterligare sanktionsmöjligheter till EU-domstolen genom fördraget. Detta krav är helt uppfyllt. Fördraget innebär, i enlighet med vad som anförs i avsnitt 6, inte några rättsliga förpliktelser för de medlemsstater som, i likhet med Sverige, inte har euron som valuta och inte heller förklarat sin vilja att vara bundet av vissa av fördragets bestämmelser. De finanspolitiska reglerna i fördraget gäller enbart för euroländer som har ratificerat fördraget och för de fördragsslutande parter som frivilligt förklarat sin avsikt att vara bundna av denna del av fördraget. Vi socialdemokrater anser inte att Sverige ska deklarera någon avsikt att vara bundet av några av fördragets finanspolitiska bestämmelser.
3. Skrivningarna med hänsyn till "social partners" som respekterar nationella system skulle vara kvar i det slutliga avtalet. Detta för att exempelvis ge stöd för de nationella strukturerna för lönebildning. Skydd för kollektivavtalen var och är en grundförutsättning för att Socialdemokraterna skulle kunna rösta för en svensk medverkan. Detta krav är uppfyllt genom att det finns en tydlig skrivning i fördraget om att respektera den särskilda roll som tillkommer arbetsmarknadens parter i enlighet med varje fördragsslutande parts lagstiftning eller nationella system.
4. De svenska undantagen när det gäller överlämnandet av beslutanderätt från parlamenten och möjligheterna för ytterligare sanktionsmöjligheter till EU-domstolen – punkten 2 ovan – skulle kvarstå också om fördragets avtal ska bli en del av EU:s rättsliga ramar, dvs. införlivas i EU-fördragen. Av artikel 16 i fördraget framgår att de fördragsslutande parterna har för avsikt att inom fem år efter att fördraget trätt i kraft vidta nödvändiga åtgärder för att införliva innehållet i fördraget inom EU:s

Fel! Okänt namn på

rättsliga ramar (dvs. i EU-fördragen och sekundärrätten). Ett sådant införlivande ska föregås av en utvärdering av erfarenheterna från fördragets genomförande. Vi socialdemokrater betonar att de svenska undantagen när det gäller överlämnandet av beslutanderätt från riksdagen och möjligheterna för ytterligare sanktionsmöjligheter till EU-domstolen inom ramen för stabilitet, samordning och styrning inom ekonomiska och monetära unionen måste kvarstå om fördragets avtal blir fördragstext. Det måste då ånyo bli föremål för en riksdagsbehandling.

Stockholm den 5 december 2012

Fredrik Olovsson (S)

Marie Nordén (S)

Pia Nilsson (S)

Bo Bernhardsson (S)

Jörgen Hellman (S)

Maryam Yazdanfar (S)